

Dzieci z nie-miejsc. Kiedy do?wiadczenie staje si? opowie?ci?

Dzieci z nie-miejsc. Kiedy do?wiadczenie staje si? opowie?ci?. T-1 i 2

Anna Witeska-M?ynarczyk, Ewa Maciejewska-Mroczek, Anna Krawczak (red.)



[1]

Seria wydawnicza: Dzieci / granice / etnografie

Wydawnictwo: [Oficyna Naukowa](#) [2]

Rok wydania: 2022

Tytu? ksi?ki / czasopisma: Dzieci z nie-miejsc. Kiedy do?wiadczenie staje si? opowie?ci?

J?zyk orygina?u: polski

ISBN: ISBN 978-83-66056-10-7

Ksi??ka ta jest wynikiem spotkania praktyków i akademikzek. Wybrali oni form? autoetnograficznej opowie?ci, aby przybli?y? wspó?czesne do?wiadczenia opieki nad dzie?mi wychowuj?cymi si? poza rodzinami, w których si? urodzi?y.

Cho? ka?da z przedstawionych w ksi??ce historii jest inna i bardzo osobista, wszystkie s? cz??ci? szerszej rzeczywisto?ci kulturowej – tej dotycz?cej wspó?czesnego systemu pomocy w Polsce i tego, jak funkcjonuje on wzgl?dem dzieci. Teksty te mo?na wi?c traktowa? jako komentarz, który narusza hegemoniczne wyobra?enia o „cudzie adopcji” czy mit kulturowy zapewniaj?cy nas, ?e „matka jest tylko jedna”. Czytanie tych opowie?ci pomaga uchwyci? wielowymiarowo?? i nieoczywisto?? takich s?ów, jak rodzina, mi?o??, praca opieku?cza, pa?stwo, dobro dziecka, adopcja czy matka.

Ksi??ka zosta?a napisana z my?l? nie tylko o odbiorcach akademickich, lecz tak?e o praktykach – pracownikach systemu i innych osobach zaangażowanych w pomoc dzieciom. W ko?cu zak?adanymi odbiorcami ksi??ki s? tak?e dzieci, dla których powsta? tom drugi.

Spis tre?ci

7 Kiedy do?wiadczenie opieki staje si? opowie?ci? ([Anna Witeska-M?ynarczyk](#) [3])

31 Adopcja Joanny (Beata Potocka)

37 Zataczam ko?o. Zapiski opiekuna zast?pczego (Zbigniew Janus)

53 Wszystko nadal tak samo (El?bieta Matusiak)

68 Dzieci z nie-miejsc. Fikcyjna autoetnografia skonstruowanego rodzicielstwa (Anna Krawczak)

103 S?dziowie rodziny o dzieciach i swojej pracy ([Ewa Maciejewska-Mroczek](#) [4])

133 Opieka na pograniczu ([Anna Witeska-M?ynarczyk](#) [3])

143 Jedna (Beata Potocka)

148 Noty o autorkach i autorze

FRAGMENTY

Ka?dy zawarty w tej ksi??ce tekst po trochu rozpuszcza s?odk? warstw?, której smak dobrze znamy — u?miechni?te, zadbane, odwa?ne i niezale?ne w my?leniu, ale te? radosne, dobrze u?o?one i prawe dzieci; albo szerzej — szcz??liwa rodzina z?o?ona z m?drych, pi?knych, dobrze zarabiaj?cych i po?lubionych mamy, taty i wspomnianego wczesniej dziecka. Gdy lukier ca?kiem si? rozpu?ci, naszym oczom uka?? si? dzieci?stwa dzieci odebranych decyzj? s?du pierwszym rodzicom z racji ra??cych zaniedba?, agresji, nadu?y?, nazywanych w tej ksi??ce dzie?mi z nie-miejsc. Czytaj?c o nich, odczujemy blisko?? przemocy, która naznaczy?a m?ode biografie. Poznamy jej ró?ne manifestacje w codzienno?ci. Zobaczymy, ?e przemoc trwa, ?e nie da si? wymaza? trudnych do?wiadcze? gumk?, ?e uporczywie przylegaj? one do cia? i stanów, w jakie wchodzi? dzieci, ale te? ?e zwyczajnie wydarza si? ona na nowo, przybieraj?c bardziej banalne formy — przedstawiania, ignorowania czy rozdzielania. Dla osób opiekuj?cych si? dzie?mi z nie-miejsc polukrowane wizje dzieci?stwa, rodzinno?ci s? niedo?cignione, nierealne, jakby z innego ?wiata. A jednak s? g??boko osadzone w nas wszystkich. Dzia?aj? jak imperatyw, cel frustruj?cy na co dzie?. W ksi??ce tej, z?o?onej z tekstów praktyka, praktyczek i antropolo?ek, dominuje perspektywa rodziców / opiekunów zast?pczych i rodziców adopcyjnych. Autorzy opisali fragmenty konkretnych dzieci?cych rzeczywisto?ci, ale tak?e starania doros?ych, skupionych na reanimowaniu dzieci?stwa tam, gdzie zosta?o ono zdeptane b?d? gdzie nie by?o przestrzeni, by wyobrazi? sobie jego wa?no??. Ufam, ?e fragmenty te, ustawione obok siebie, maj? moc komentowania rzeczywisto?ci spo?ecznej szeroko i dog??bnie.

[Ewa Maciejewska-Mroczek](#) [4], [Magdalena Radkowska-Walkowicz](#) [5]

Dzieci z nie-miejsc. Kiedy do?wiadczenie staje si? opowie?ci?. Ksi??ka dla dzieci, t. 2

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

Spis tre?ci

5 Kiedy do?wiadczenie opieki staje si? opowie?ci?

9 Adopcja Joanny

15 Zataczam ko?o. Zapiski opiekuna zast?pczego

20 Wszystko nadal tak samo

24 Dzieci z nie-miejsc. Fikcyjna autoetnografia skonstruowanego rodzicielstwa

28 S?dziowie rodzinni o dzieciach i swojej pracy

31 Praktyki opieki na pograniczu

34 Jedna

FRAGMENT

Kiedy my?limy o rodzinie, przed naszymi oczami mo?e si? pojawi? obrazek mi?ych ludzi, kobiety i m??czyzny, z u?miechni?tymi, ?adnie ubranymi dzie?mi. Wszyscy si? kochaj?, szanuj?, s? w stosunku do siebie uprzejmi. Jeste?my przyzwyczajani do takiej wizji rodziny. Kiedy jednak przyjrzymy si? wielu prawdziwym rodzinom, nie tym z obrazka, zobaczymy, ?e pod warstw? lukru, który w naszych wyobra?eniach przykrywa? rzeczywisto??, mo?e by? du?o smutku, niemi?o?ci, przemocy. Wtedy powinni zareagowa? doro?li ludzie i instytucje, które zajmuj? si? ochron? dzieci, takie jak policja, s?d, pomoc spo?eczna. Autorzy tekstów zgromadzonych w tej ksi??ce opisuj? do?wiadczenie dzieci, które w takich smutnych rodzinach ?y?y, i doros?ych, którzy teraz chc? tym dzieciom pomóc i stworzy? dla nich bezpieczny i przyjazny dom.

Ksi??ka powsta?a w efekcie bada? naukowych dotycz?cych rodzin adopcyjnych i zast?pczych. W takich rodzinach wychowuj? si? dzieci, które nie mog? mieszka? ze swoimi pierwszymi, biologicznymi rodzinami; tymi, w których przysz?y na ?wiat. W takich przypadkach dzie?mi musz? si? zaopiekowa? inni doro?li. Mog? przyj?? je do swoich rodzin: zaadoptowa? lub stworzy? dla nich tak zwan? rodzin? zast?pcz?. Adopcja z regu?y jest na zawsze. W rodzinie zast?pczej z za?o?enia dziecko pozostaje jaki? czas, a potem mo?e by? adoptowane, trafi? do domu dziecka b?d? wróci? do swoich pierwszych rodziców. Ale w praktyce nie zawsze ten podzia? jest wyra?ny.

Adres URL ?ród?a: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/dzieci-z-nie-miejsc-kiedy-doswiadczenie-staje-sie-opowiescia>

Odnosi?niki

[1] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/dzieci-z-nie-miejsc-kiedy-doswiadczenie-staje-sie-opowiescia>

[2] <https://oficyna-naukowa.com.pl/pl/p/Dzieci-z-nie-miejsc.-Kiedy-doswiadczenie-staje-sie-opowiescia.-T-1-i-2-Redakcja-naukowa-Anna-Witeska-Mlynarczyk,-Ewa-Maciejewska-Mroczek,-Anna-Krawczak/483>

[3] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-witeska-mlynarczyk>

[4] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/ewa-maciejewska-mroczek>

[5] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-radkowska-walkowicz>